

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
30. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétlő
1933. évi február 6

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postatakt rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETÉSEK díja 6 lej, szövegoldal 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Hitler csak Papennel együtt jelenhet meg Hindenburgnál

Nagyváradon, Marosvásárhelyt, Temesvárt és Csernovitzban is ki akarja hirdetni az ostromállapotot a kormány

Ezenkívül Bukarestben, a Prahova-völgyében, valamint a dâmbovitai és galați petroleum-vidékeken lesz ostromállapot — Miután Bessarabiát megkiméli a statáriumtól a kormány, Pan Halipa miniszter visszavonja lemondását, A kormány ma elhatározta az összes kommunista-szinezetű szervezetek és testületek feloszlatását — A polgári politikai pártok gyűlésein kívül tilos minden gyűlés

A király már aláírta az ostromállapotokról szóló dekrétumot

Bukarest, február 5

A legutóbbi napok munkásmozgalmait követő drámai események a péntekről szombatra virradó éjszaka mérföldes csizmákkal rohantak előre. A kormány megszavaztatta az ostromállapotról szóló törvényt. A javaslat mellett 202, ellene 43 szavazat esett. Az ostromállapot mellett szavazott az egész kormánypárti többség, Bratianu György ifju-liberális pártja, az avereskánusok, Goga csoportcskájja, valamint Cuza hívei s ami a legkinosabb és legmegdöbbentőbb mozzanata volt a szavazásnak, a német képviselők. Tehát egy kisebbségi párt a statárium mellett.

Ellene Lupu és hívei, a magyar párt képviselői, a szociáldemokraták, a zsidó képviselők, Junián és elbarátai, valamint a vasgárdisták voksoltak. A Duca vezetése alatt álló liberális párt a szabazástól való tartózkodás kényelmes álláspontját foglalta el. Így ez a párt megszányit sem cselekedett a kopogtató önkény ellenében. Ezzel szemben — előre látható már — jogcimet szerzett arra, hogy majdan mellovegetve hivatkozassék arra, hogy a nemzeti parasztpárt kormányának a demokráciát alapjaiban megdöntő törvényhozását nem támogtta, sőt hallgatolagos viselkedésével elítélte.

A kamarában megszavazott javaslatot azonnal átvitték a szenátusba, amely természetesen minden aggályoskodás nélkül emelte törvényerőre a tervezetet. A törvény a Hivatalos Lap szombati számában már meg is jelent és ezzel életbe is lépett.

Az ostromállapotot elrendelő királyi dekrétum munkában van már s szombat estig feltétlenül elkészül. Hírek szerint a kormány a statáriumot egyelőre csak Bukarest, Ploesti és Jasi területére akarja kiterjeszteni. A többi vidékekre, ha a kormány úgy találja jónak, csak később kerül a sor.

A kormány rendkívüli intézkedése belföldön a legnagyobb megdöbbenést, külföldön pedig elképedést váltott ki.

A sajtó cenzurájától a kormány eltekintett, ellenben a belügyminiszter magához kérte a lapok szerkesztőit, arra kérve őket, hogy hazafias okokból gyakorlatilag öncenzurát s különösen a munkásság mozgalmáival foglalkozzanak óatosan, mert ellenesetben kénytelen lesz a sajtó felügyeletét életbeléptetni.

A képviselőház történelmi ülése péntek éjszaka

Bukarest, február 5

A képviselőház sorsdöntő ülése, amelyet délután öt órakor a törvényjavaslat bizottsági megvitatásának idejére felfüggesztettek, este kilenc órakor nyílt meg újra. Vajda Voivod miniszterelnököt a többség óriási tapsal, felállva ünnepelte. Vajda az ünneplést kissé meghajolva, mosollyal az ajkán fogadja.

Először Grossu Virgil, a tervezet elő-

adója olvassa fel a javaslatot, majd Bratianu Gy. az ifju liberálisok nevében deklarációt olvas fel, melynek bevezetése így hangzik:

— Elnök ur, képviselő urak, a liberális párt tisztában van a kormány által javasolt törvény rendkívüli súlyosságával. A párt mégsem utasítja vissza az intézkedéseket, hogy így biztosítsa az állami tekintélyt és rend elvét.

csak két esetben engedélyezi az ostromállapotot: háboru esetén, vagy amikor az állam létét fenyegető események történnek.

Mirto miniszter: Régi szöveg...

Leon: De az elv ugyanaz maradt. Aggodalommal kérdelem hát, amint — erről meggyőződtem a bizottságban — a többségből is sokan kérdik aggodalommal, miféle súlyos dolgok történnek ma, hogy ezzel a javaslattal elő lehet állani. Háboru, hála istennek, nincsen. Talán az állam léte forog veszélyben? Uraim, az Isten szent nevére, mi nem tudunk semmit... sem az ujságok nem irnak az állam létének veszedelméről, sem a bizottságban

nem említette senki, hogy hasonló baj lenne. Mirto miniszter ur előadása a vasuti munkások mozgalmáról, vagy a ploesti zavargások nem olyan természetűek, hogy ilyen súlyos intézkedést megmagyaráznának. Hiszen maga Mirto is elismeri, hogy a munkások követelésének 90 százalékát teljesítette a kormány s csupán néhány, politikai természetű százalék maradt teljesítetlenül. Hát ezért kell ilyen kivételes intézkedéssel élni?

Ezután Leon hangsúlyozta azt, hogy az érvényben levő törvények elég biztosítékot nyújtanak minden rendzavarás ellen.

A kormány azt mondja, — folytatja Leon — hogy a kormány önmaga számára kér felhatalmazást kivételes intézkedésekre. Ez azonban nem felel meg a tényeknek. Itt alapjában a katonai hatóságoknak kérnek kivételes hatalmat hogy úgy alkalmazhassák a törvényt és úgy intézkedhessenek, ahogyan akarnak. Mi szükség van erre? Talán nincs bizalmunk a polgári bíróságban? Mire kellenek a katonai hatóságok? Azt hiszem, s meglássák, nem cásol meg majd az idő, hogy ennek a törvénynek a háttérében a közelgő diktatura rejlik. (A többség nevet.)

— Ne nevéssenek, uraim, — folytatja Leon megrendítő beszédét — mert hamarosan majd súlyos tanulságokat vonhatnak le. Bizonyos erők utcai tüntetéseket szerveztek meg, hogy így kieroszakolják ezt a törvényt. A főváros közepén zajlottak le az anarchikus események anélkül, hogy a rendőrség közbelepett volna.

Mirescu szociáldemokrata: A sziguranca, mint főrendező...

Leon: Igen, azért, hogy legyen elegendő ürügy... Én nem hiszem el, hogy a többség hozzájáruljon ehhez a javaslat-hoz. Hiszen ha csak Vajda alkalmazná a törvényt, akkor aggodalmaim nem volnának teljesen igazolva. De számolni kell azzal, hogy más kormányok jönnek... A miniszterelnök urban még volna bizalmam. Azonban ki biztosíthatja, hogy két-három hét múlva még ő lesz a hatalmon. Ki tudhatja, mit hoz a holnap? Manapság? A kormány megy, a törvény pedig marad.

Egy hang: Dehogy marad, elmegy ő is... (nagy derültség).

Leon: Ezért hát a Lupu doktor vezetése alatt álló parasztpárt nevében kijelentem, hogy teljes eréllyel a tervezet ellen fordulunk s azt nem szavazzuk meg.

A Lupu-párt szónokának drámai tiltakozása

Leon képviselő a Lupu párt nevében szólalt fel és a következőket mondotta:

— Az ostromállapotról szóló törvényjavaslat, amelyet egy demokratikus párt kormánya terjeszt elő, mindannyiunk részére fájdalmas meglepetést jelent. Elfogadhatatlan, hogy éppen az a párt jöjjön ezzel a javaslattal, amely 9 éven át küzdött az ostromállapot ellen és amely maga is sokat szenvedett eme intézkedés miatt. Az imént azt mondotta a miniszterelnök ur a bizottságban: „Rendkívüli idők, rendkívüli törvények...” De hát mik azok az indokok, amelyek jogosultá teszik a polgári szabadságjogok felfüggesztését? Az alkotmány, ugy tudom,

Goga megszavazza, Duca nem szavaz

Leon megrázó beszéde után Goga emelkező szólásra és ezeket mondja:

— Mindig az volt a meggyőződésem, hogy az állam eszméjének alapja a tekintély kell legyen...

Mirescu (szociáldemokrata): A diktatura tekintélye.

Rădăceanu (szoc. dem.): Plusz barrikádok, ha az kell.

Goga: Most már a miniszteri pad is beátja hogy igazam volt. Hiszen a tervbevett intézkedések éppen annak a felismerésére támaszkodnak, hogy az állam veszély előtt áll. A kormány azt mondja, hogy e veszedelem mögött idegen kezek vannak. Nem tudhatom, de elhiszem, mert a kabinet bizonyára jobban ismeri a dolgokat. Kijelentem, hogy megszavazom a javaslatot.

"A FELELŐSÉGET ÁTENGEDJÜK ÖNÖKNEK!" — MONDJA DUCA

Az ó-liberális párt nevében Duca megy a szószerke és így beszél:

— Ha a kormány úgy találja, hogy a helyzet veszedelmessége kivételes rendszabályokat követel, ám jó, hozza meg a kivételes törvényeket, de a maga szakállára. Azonban a kérdést fel kell vetni: Hogyan érkezünk a mai helyzetig? Miniszterelnök ur, mi már évek óta hangoztatjuk a kommunista vezélyt. Következésképpen a mai helyzetért teljes egészében önöket terheli a felelősség. Azonban nemcsak kommunista igazítás van, hanem vannak a munkásságnak igazolt követelése is, amelyeknek önök nem tudnak megfelelni. Hitünk szerint tehát az egyetlen menő eszköz az lehetne, ha önök eltávoznának a hatalomról...

Többségi hangok: ... és persze, ha a liberálisok jönnének kormányra!

Liberális hangok: Kerenski! Kerenski! **Franasovici (liberális):** Kicsuszott a fék a tezetekből!

Duca: ...eltávoznak a hatalomról s ebben a meggyőződésben nem tehetünk egyebet, minthogy összes cselekedeteikért a felelősséget átengedjük önöknek! (Az ó-liberális párt percekig tombolva ünnepli Ducát.)

JUNIAN MAGA ÉS PÁRTJA NEVÉBEN ELUTASITJA AZ OSTROMÁLLAPOTOT

Junian: Igaza van Ducának, amikor azt mondja, hogy a kormányzashoz tekintély kell. Azonban a kivételes intézkedéseknek ha ez a tekintély hiányzik, nem lehet hasznuk. Ezt maga a jelenlegi kormánypárt is tudhatja, hiszen 8 évig éltünk ostromállapot alatt a mindjárt az állam létkérdésével igazolták a statáriumi jogot. Akkoriban Vajdáék beszéltek úgy, mint ahogyan ma Duca...

Lamandí (liberális): Még súlyosabban...

Junian: ... ahogyan ma Duca, hangsúlyozván, hogy a rendet ily intézkedésekkel nem lehet megőrizni. A tapasztalat megmutatta, hogy ez igaz is. 1928-ban, amikor a nemzeti parasztpárt uralomra került, az első intézkedések közé tartozott az ostromállapot megszüntetése. És ezek után megkérem: mi lehet az oka annak, hogy önök megtagadják egész multjukat és átveszik a liberális párt unyit támogatott kormányzati eszközét? A kormány a ploesti és bukaresti munkástüntetésekkel igazolja intézkedéseit. De hiszen a tüntetéseknél nem volt semmi különös baj. Szakérdekek forogtak szőnyegen s ez érdekek javarésztét igazolták ismerté el maga a kormány is. Ha pedig jogosnak ismerté el, akkor jogos volt a munkásság tüntetése is.

A KÜLFÖLD ÉS A HADSEREG

— Tehát az ostromállapotot semmi sem gazolja! — folytatja Junian. — Csak az ország hitelét fogja külföldön rontani. Ezenkívül önök a helyzet egész felelősségét a hadseregnek rakják. Miután a fizetéscsökkenés alkalmával már szakadékokat teremtettek a katonaság és a polgári osztályok között, most e rendkívüli intézkedés konzekvenciáit is a hadsereg nyakába varrják. Ez nagy hiba s egyben beismerése saját tehetetlenségüknek. Ez a törvény csak árthat az országnak s ezért magam s pártom nevében kijelentem, hogy a javaslat ellen szavazok.

AVERESCUÉK MEGSZAVAZZAK, A SZOCIÁLDEMOKRATAK ELUTASITJÁK A TÖRVÉNYT

Anibal Teodorescu (Averescu-párt): Pártja nevében bejelenti, hogy a javaslatot úgy tekint, mint bizonyítékot a kormány gyengeségéről, de a tervezet mellett szavaz.

Lotar Rădăceanu (szociáldemokrata): Vajton miféle olyan esemény történt, amely az állam létének veszedelmében forgása mellett bizonyítva? Sztrájk van a CFR-nél. Volt máskor is. S a ploesti események. Ezek sem veszélyeztették a közrendet.

Mirto miniszter: De délután öt óra már telefonbeszélgetést kaptam, hogy Jasiban sztrájk tört ki s hat órakor a konstancai sztrájkra jött értesítés.

Rădăceanu: Uram, én nem tagadom, hogy súlyos közrend-zavarások történtek. Azt sem,

hogy aggasztó események zajlottak le. De ezeket a jobboldali elemek csinálták. Házakat romboltak le, járókelőket támadtak meg, felforgatták a nyugalmat. A munkások csendben voltak. S a kormány mégis a munkások ellen hoz intézkedéseket. A fascista és antiszemita zavargásokat nem is említik, mert ezekben benne volt a hatóságok keze is. De még e jobboldali anarchia ellen sem kell kivételes törvény. Van jó törvény elég!

A KISEBBSÉGI PARTOK NYILATKOZATA

Dr. Willer József a magyar párt nevében

Miután Grossu előadta elfogadásra ajánlja a javaslatot, Vajda a következő szólásra:

— Szinte az összes honokok, még akik ellenlétek is a törvényt, elismerték, hogy a kivételes intézkedésekre szükség van. Lupu például velem szemben, négy szemközt, megértő volt. A tribünön pedig így jelent meg, mint Lear király, mint egy nagy színész, aki megírta a parasztk sorsát. Miért ez a nagy színészkedés, mikor Lupu is meg van győződve arról, hogy kell valamit tennünk?

Leon: Kell, de nem ezt.

Vajda: Megtisztelt az a bizalom, hogy még az ellenzék is azt hangoztatta, hogy amennyiben én maradnék kormányon, nem volna e törvény ellen ellenvetésük. Mit akarunk mi? A kóoszt megelőzni. Erre kér a kormány lehetőséget. Ez a törvény fakultatív. A kormány bármikor felfüggesztheti az ostromállapotot, amely egyébként is csak hat hónapra szólhat. Diktatura? Hátha a felfordulás már

bejelenti, hogy a magyarok a javaslat ellen fognak szavazni.

Fritz Connerth a legnagyobb megdöbbenésre azt közli, hogy a német párt megszavazza a javaslatot.

Cuza: Az antiszemita liga átengedi a kormánynak a felelősséget.

Landau: A zsidó párt nem támogathatja a polgári jogok elfojtását s így a javaslat ellen szavaz.

Zelea Codreanu: A vasmárda elutasítja a javaslatot.

Gherorghiu (jorgista): Pártja tartózkodni fog a szavazástól.

Vajda beszél

bekövetkezik, lenne-e önöknek alkalma egy hasonló törvény megvitatására? *Az országot meg kell menteni minden törvényen, minden szabályon, minden alkotmányon túl.* Ezt önöknek is koncedálni kell s aki nem teszi, azt törölni kell a tisztaszívi hazafiak sorából.

Vajda ezután hangsúlyozza, hogy a kormánypárt ellene volt a kivételes intézkedéseknek s csak a rendkívüli helyzetben folyamatodik ez eszközöz. Akik most az ostromállapot ellen beszélnek, valaha mind gyakorolták ezt a rendszabályt.

Titeanu liberális: Amikor önök még a munkásszervezetekkel szöveteztek...

Vajda: Hangsúlyozza, hogy a liberálisokkal és az averescianusokkal szemben mindig a nemzeti parasztpárt védte a törvényességet. De a tömeghangulat most megváltozott, mert a kormány áldozatok árán is alkalmazza kormányzati elveit a

LUPU KIROBBAN A STATARIUM ELLEN

Lupu: Önök tegnap a párt elnökét és a elnökét dobta ki hajójukból. Ma az elveiket hányják ki. Nem tudom, állami szempontból célt érnek-e önök ezzel a törvénnyel. De azt tudom, hogy ez a törvény az önök sikkere. Önök, akikért százával áldozták fel magukat a parasztk, hogy hatalomra jöhessenek, ma félredobva a multat, gyászba borítják és láncba verik ezt az országot.

Lupu ezután párhuzamot von a mai helyzet és az 1907-es forradalmi helyzet között, Beszédét így fejezi be:

— Nos jó, tegyenek úgy, ahogy akarnak, de tévedni fognak. Az igazság átsugárzik az önök feje felett és a törvények felett is, amelyeket létrehozunk.

tömeggel szemben. A kormány áldozott. De mit áldoztak Önök? Akik akar elfogadják, akár felszájjal viseztassítják ezt a törvényt, mert még a szociáldemokraták is csak felszájjal utasították el. Érezvén a törvény szükségességét?

Rădăceanu szoc. dem.: Itt téved.

Vajda: Mit áldoztak önök? Semmit. Mi az egész népszerűségünket feláldoztuk!

Mirescu: No, most odaadják, ami már nincs nekik!

Vajda ezután kéri, hogy a javaslatot szavazzák meg. A többség 202 szavazattal 43 ellen meg is szavazza a tervezetet.

A SZENÁTUSBAN szintén izgalmas vita zajlott le. A konzervatív párt (Filipescu) a javaslat mellett szavazott. Végül 111 szavazattal 1 (egy) ellenében elfogadták a tervezetet. Ezt az 1 (egy) szavazatot Mihalsky (ukrán) adta le.

Hol hirdetik ki az ostromállapotot?

A kamara szombat délutáni ülése

is bővelkedett az izgalmakban. Először Mirescu szociáldemokrata tiltakozott a statáriális törvény ellen az országos szakszervezeti szövetség nevében. Hangsúlyozta, hogy a kormány diktatúrát készít elő s e kérdéssel kapcsolatban élénk vitába keveredett Mirto közlekedésügyi miniszterrel. Majd rámutatott arra, hogy a munkaügyi miniszter nem pártfogolta kellőképpen az inségben szenvedő munkásságot.

Mirto: Elismerem, hogy a CFR munkásság javadalmazása elégtelen.

Goiceanu (lupista): Két nappal ezelőtt a Lupu-párt helyiségebe jobboldali banda hatolt be, amely feldulta a klubot, majd revolverrel fenyegette meg a jelenlevőket s végül csomó értéket elrabolt. Elégtételt kér, majd sürgeti az új választói törvényt.

Ene Ernő (többségi): Törvényjavaslatot terjeszt be a bukaresti képviselők

napidíjának 20, a vidéki képviselők 10 százalékos csökkentéséről.

HOL LESZ A STATARIUM?

A király szombaton reggel aláírta a statárium elrendeléséről szóló királyi dekrétumokat, amelyeket azonban a kormány még nem hirdetett ki. Szombaton este a kamara épületében összeült a minisztertanács, amely a kihirdetés kérdésével foglalkozott.

Hirek szerint a következő helyeken lesz statárium: Bukarest, az egész Práhova-völgye, beleértve Ploesti, Nagypárad, Marosvásárhely, Temesvár, valamint a Dambovitá-megyei és galaci petroleumvidéke.

Az ostromállapotot Besszarábiában nem fogják kihirdetni, ezért Pan Halipa besszarábiai miniszter visszavonja lemondását és mindaddig a kormány tag-

ja marad, amíg a Pruhon tul nem lesznek kivételes intézkedések.

AZ ELSŐ RENDKÍVÜLI ELHATÁROZÁSOK

A kormány cáfolja azt a hírt, mintha rögtönítelő törvényszékeket állítanának fel.

Az ostromállapotot tárgyalásokat rendes hadbíróóságok fogják lefolytatni. A bukaresti hadbíróóság komizáriust küld ki a bukaresti rendőrfőkapitányság mellé s ez a komizárius esetéről-esetéről értesíti a katonai hatóságokat, mikor lépjen közbe.

A kormány az összes kommunista szervezetű szervezeteiket, testületeiket és egyesületeiket feloszlatja. A törvényszékek már holnap megkapják a feloszlatandó egyesületek táblázatát.

A polgári politikai pártok gyűlésein kívül mindennemű gyülekezés tilos lesz.

Milyen bűnökre vonatkozik és milyen büntetéseket ír elő a statárium-törvény?

Brassó, február 5.

A kamara és a szenátus által megszavazott s így törvényerőre emelt egyszakos statáriumi törvény (amint azt tegnapi számunkban elsőnek jelentettük Erdélyben) az okiráltságban érvényben levő büntetőtörvénykönyv 182—188 és 238, 239. és 240. szakaszaiban foglalt büntetéssel kapcsolatban engedélyez a kormánynak az ostromállapot kihirdetésére jogot. A kapcsolt területeken az érvényben levő helyi büntetőtörvénykönyvnek a fenti paragrafusoknak megfelelő intézkedései és rendelkezései számítanak.

Nézzük, mit tárgyalnak és milyen büntetéseket írnak elő ezek a paragrafusok:

182. SZAKASZ. — Az, aki egy vagy több közigazgatási vagy bírósági hivatalnokot, vagy valamelyik esküdött hivatalos munkája közben, vagy annak gyakorlata alkalmával gyalázó szóval, vagy írással megsért, 15 naptól hat hónapig terjedhető fogházzal büntetetik. Ha a sértés a tábla vagy a törvényszék üléstermében követték el a büntetés 2 hónaptól 1 évig terjed.

A hasonló köztisztviselők vagy esküdtek ellen támadó kézmozdulatok, vagy fenyegetések által elkövetett hasonló sértések, amennyiben az a sértet-

et hivatalos munkája közben vagy annak gyakorlása idején érte, 15 naptól 3 hónapig terjedhető fogház. Ha a sérelem színhelye a tábla vagy a törvényszék ülésterme, a büntetés 1—6 hónapi fogház.

(Miután az ostromállapot-törvény szerint minden büntetés maximuma alkalmazandó, tehát az előbbi és ezután következő paragrafusokban foglalt legnagyobb, maximális büntetések mérvadóak a statáriális területeken. — A szerk. megjegyzése.)

183. SZAKASZ. — Aki bármilyen köztisztviselőt, közzszolgálatnál megbízott hivatalnokot vagy a közérő detektívjét hivatalos munkájának gyakorlata közben szóval, mozdulattal vagy fenyegetéssel megsért, 15 naptól, 2 hónapig terjedhető fogházzal és 50—200 lej pénzbüntetéssel sújtatik.

184. SZAKASZ. — Az, aki bármilyen közigazgatási tisztviselőt vagy bírósági hivatalnokot hivatalos munkája közben vagy annak gyakorlása idején megüti, meggha ez fegyver nélkül történik és sérülést nem okoz, 1 évtől 2 évig terjedhető fogházzal büntetetik.

Ha pedig az ütés a tábla vagy törvényszék üléstermében történik, a tet-

tes ezenfelül korlátolt időre még politikai jogaitól is megfosztatik.

185. SZAKASZ. — Ha a 184-ik szakaszban meghatározott támadás valamely irodista, vagy miniszteriumi tisztviselő, vagy a közhatalom bármilyen ügynöke vagy bármilyen közszolgálatnál megbízott magánzemély ellen a hivatalos teendő gyakorlása közben történik, a büntetés 1 hónaptól 1 évig terjedhető fogház.

186. SZAKASZ. — Ha a 184-ik és 185-ik szakaszban meghatározott, bármilyen köztisztviselő vagy detektív elleni támadás vérséssel, sebesüléssel vagy betegséggel jár, akkor a büntetés 3 évtől 5 évig terjedhető börtön és a politikai jogok korlátolt időre történő felfüggesztése. Ha pedig a támadás halált okoz, akkor a tettes 40 napon belül korlátolt időtartamra szóló kényszer-munkára ítéendő el.

187. SZAKASZ. Ha a hasonló támadások nem okoznak is vérvetséssel, sebesüléssel vagy betegséggel, de a tettes előre megfontolt szándékkal vagy leszállt okoz, akkor a tettes 40 napon belül korlátolt időtartamra szóló kényszer-munkára ítéendő el.

188. SZAKASZ. — Ha a támadás a 184-ik és 185-ik szakaszokban meghatározott egyének ellen halálközvetlenül követték el, akkor, amikor ezek hivatalos teendőiket gyakorolják, a büntetés életfogytiglani fegyház.

(Mint említettük, a statárium-törvény a fenti büntetéseknek csak a maximumát alkalmazza. Ezenkívül a törvény azt, aki visszaesnek, e maximális büntetés duplájával sújtja.)

Példa: A 186-ik szakasz 3-5 évi börtönt ír elő. Tehát statárium idején a bíróság, vagyis hadbírósg legkevesebb 5 évi börtönt, visszaesés idején 10 évi börtönt szab majd ki. Ezenkívül minden esetben 2-5 évi, illetőleg visszaesés esetében 4-10 évi időtartamra felfüggesztik a politikai jogokat is. — A szerk. megjegyzése.)

Az ostromállapot-törvény másik paragrafusomója a regáti büntetőtörvénykönyv 238, 239 és 240-ik szakasza. Ezeknek szövege a következő:

238. SZAKASZ. — Az, aki bármilyen személyt szándékosan megüt, megsebesít, vagy bármilyen testi sérülést okoz, a körülmények szerint mint büntetés pécsg vagy kihágás tettese ítélték el. Az olyan sebesítések és bánalmazások, amelyek sem betegséget nem okoztak, sem a munkaképesség elvesztésével nem járnak, s amelyek kocsmai, bucsubeli, piaci vagy vásári verekedésekből származtak, mint kihágások büntetettek.

A többi egyszerű sebesítések és ütések 15 naptól 1 évig terjedhető fegyházal büntetettek.

Ha az ilyen egyszerű sebesítések vagy ütések előre megfontolt szándékkal vagy lesből történnek, a büntetés 2 hónaptól 1 és fél évig terjedhető fegyház és 2000 lej pénzbüntetés.

239. SZAKASZ. — Ha az ütések vagy sebesítések jelentékenyebb károkat okoznak az egészségben, vagy ha a test egyik tagjának súlyos sérülését okozják, vagy ha munkaképtelenség következik utánuk, akkor a büntetés 3 hónaptól két évig terjedhető fegyház és 2000 lej pénzbüntetés.

Ha a hasonló ütés vagy sebesítés előre megfontolt szándékkal vagy lesből történik, akkor minimálisan hat hónapi szabadságvesztés alkalmazandó.

240. SZAKASZ. — Ha az önkényes ütések vagy sebesítések a szenvedő fellet megcsontítják, vagy élethosszra munkaképtelenné teszik, vagy megnekitják, megvakítják, megsüketítik, vagy nemzésre képtelenné teszik, vagy gyengesélméjűségét, megőrülését, elhülyülését okozzák, a büntetés 2 évtől 5 évig terjedhető börtön és 5000 lej pénzbüntetés.

Ugyanez a büntetés alkalmazandó ugyanakokr is, ha a szenvedő fél állapotot asszony, aki a támadás következtében magzatát elveszti.

(Az ostromállapot-törvény az utóbbi három szakasszal kapcsolatban is a büntetés maximumát írja elő, ezenkívül a büntetéseket a politikai jogok 1-3 évi időre szóló felfüggesztésével bünteti. — A szerk. megjegyzése.)

A fenti paragrafusok a regáti büntetőtörvénykönyv intézkedéseit tartalmazzák. Erdélyben a régi magyar büntetőtörvénykönyvnek a fenti paragrafusoknak megfelelő szakaszai a mérvadók. Az alkalmazandó szakaszokat pontosan nyilván az új statárium-törvény végrehajtási utasítása fogja meghatározni. Előrelátható azonban, hogy a hatósági személyek sértésével vagy megtámadásával kapcsolatban Erdélyben a régi magyar büntetőtörvénykönyv 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169 és 170-ik szakaszai lesznek az irányadók, amelyek a fent körülményeket és büntetéseket 1-10 évi fegyházzal, börtönnel, illetve fegyházzal bünteti, aszerint, hogy a büntett mint minősül. Az erdélyi büntetőtörvénykönyv intézkedései valamivel még szigorubbak, mint a regátié. Természetesen itt is az előírt büntetések maximumát fogják alkalmazni azokon a területeken, ahol az ostromállapotot kihirdetik.

Ami a magánszemélyek ellen elkövetett támadásokat és megsebesítéseket illeti, ezekkel kapcsolatban — vétségeknél és büntetéseknél — az Erdélyben érvényben levő büntetőtörvénykönyv 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309 és 310-ik szakaszai a mérvadók. A büntetés e szakaszok szerint a tett minősítése szerint 6 hónaptól 15 évig terjedhető fegyház, illetőleg börtön és fegyház.

Nagy általánosságban megállapítható, hogy a statárium-törvény, amely a maximumot alkalmazza csak s adott esetben meg is duplázza a büntetést, ugyanakkor szomorú eseményeket hordoz méhében.

Egy ismeretlen merénylő leszúrta dr. Meller Rózsi, az Irja hadnagy szerzőjét

Bécs, február 5.

Szörnyű merénylet játszódott le ma délelőtt Bécs egyik laboratóriumában, amelynek Meller Rózsi dr., az „Irja hadnagy” című nagyszerű színmű szerzője esett áldozatául.

A híres író, aki egyúttal orvos is, éppen a laboratóriumában dolgozott, amikor egy ismeretlen fiatal ember osont be a helyiségbe. Az idegen, aki észrevétlenül a gyanútlanul dolgozó Meller Rózsi háta mögé került,

kést rántott elő, amelyet négyszer az író hátába szurt.

Az életveszélyesen sebesült nő, aki nem vesztette el lélekjelenlétét, egy sósavval teli üveget kapott fel, amelynek tartal-

mát merénylője felé öntött.

A maró folyadék célt tévesztett s míg a több sebből vérző író eszméletlenül esett össze, támadója gyorsan elmenekült.

A merénylet zajára összecsendülő házbéliek az egyik mellékhelyiségben rábukkantak a meglapuló merénylőre, aki azonban kitepte magát üldözői kezéből s a zürzavarban elmenekült. A helyszínen csak a rejtélyes merénylő nyakkendője maradt, amit a házbéliek egyike letépett a menekülő nyakáról.

A merénylet oka ismeretlen. Meller Rózsi állapota olyan súlyos, hogy orvosai az életbenmaradásához kevés reményt fűznek.

Megkerült Freund Márkus: Párisban van és — kokainnal kereskedik

Háromszázezer lej értékű kokain a fürdőkádban

Nagyvárad, február 5.

Jelentette a B. L., hogy Freund Márkus érmihályfalvai kereskedő kiszökött az országból és klienseinek mintegy hatmillió lej értékű pénzt magával vitte. Az első nyomok oda mutattak, hogy Freund Csernoviciban tartózkodott egy néhány napig, majd, miután Csernoviciban megszerezte a lengyel vizumot, Lengyelországba, valószínűleg Danzigba szökött.

Freund Márkusról most kiderült, hogy alaposan félrevezette a nyomozó hatóságokat, mert

Nem Lengyelországba, hanem Franciaországba ment és Párisban telepedett meg, ahol kokainnal foglalkozik.

Guttman Dezső, közismert nagyváradai kereskedő, tegnap érkezett haza Párisból Nagyváradra és elmondja, hogy Párisban találkozott Freund Márkussal, aki neki okoktatására. Guttman elmondta, hogy

Freund Párisban kokainkereskedéssel foglalkozik és két napos működése után máris összeütközésbe került a rendőrséggel.

A párisi rendőrség ugyanis egy feljelentés alapján házkutatást tartott Freund

Márkus hoteljében, de a házkutatás eredménytelenül végződött, mert a rendőrség nem talált Freund szállásán kokaint. Freund elmesélte a nagyváradai kereskedőnek, hogy sikerült a párisi rendőrséget félrevezetnie, de ez háromszázezer lejebe került. A kokaint Freund ugyanis a fürdőszobában a kázan és a csap közötti csőszében tartotta, de

amikor meghallotta, hogy jön a rendőrség, berohant a fürdőszobába és megnyitotta a vízcsapot. A víz természetesen kimosta a csőből a kokaint amelyet elnyelt Páris irdatlan kanális-tengerébe.

Háromszázezer lej értékű kokain folyt így ki és veszett a semmibe.

— Sebaj, — mondotta — Guttman Dezsőnek Freund Márkus — maradt még az érmihályfalvaiak, a nagyváradiaiak és a szatmáriak pénzéből.

Guttman Dezső elmondta még, hogy Freund Márkus valószínűleg már el is utazott Párisból és Londonba ment. Már előtte is hangzott Freund, hogy tovább utazik, mert a kokain ügyből kifolyólag a párisi rendőrség már nyilvántartja a nevét és nem szereti, ha a rendőrség a nevét nyilvántartja.

Igazán is van: kellemetlen. Pláne az után a hatmillió lej után.

Keddtől a slágerek slágere az ASTRA Mozgóban

100%-os német éneklő, táncos, hangulatos filmoperett

Lehmann mama három lánya

Csupa szív, szerelem, vidámság, hangulat, ének, tánc, báj, világsiker!

BRASSO

HANSI NIESE
HERTHA THIELE
ELSE ELSTER
CARLA CARLSEN
FRITZ KAMPERS
ANTON POINTNER
H. KLINGENBERG

Ich bin in Stimmung
Du bist in Stimmung

Etwas Sonne macht eine
etwas Frühlingsmorgen

Das Glück erobert
das Glück es geht

Lehmanns Töchter

Monopol Luna-Film
Brasso

A kolozsvári vasúti munkások izgalmas ülése

Kolozsvár február 5.

A kolozsvári vasúti munkások szombaton reggel gyűltek össze a Munkás-utca 24. szám alatti otthonukban. Már a kora reggeli órákban 1000 főre rugott a résztvevők száma. Bukarestből három kiküldött jelent meg az ülésen. A hangulat meglehetősen izgatott volt.

Az ülést Metz János, a szervezet elnöke nyitotta meg. Utána a bukaresti kiküldöttek beszéltek és erőteljesen támadták a kormányt a készülő ostromállapot miatt. A szónokok egymásután úgy nyilatkoztak, hogy a vasúti munkásságnak országsszerte szolidaritásnak kell mutatkoznia. Délelőtt 10 órakor indítvány formájában előterjesztették a szolidaritásra vonatkozó általános óhajt s kimondták azt is, hogy hétfőn, ha sükség lesz rá, sztrájkba lép a vasutak három ezer főnyi kolozsvári munkásgárdája is.

Ekkor a csendőri és rendőri karhatalom jelent meg a munkásotthon előtt. Az osztlásra vonatkozó parancs elhangzott Metz elnök tiltakozva jelentette ki, hogy szövetségi helyiségben vannak, ahol minden külön engedély nélkül lehet gyűlést tartani. A karhatalom parancsnoka, nem vette figyelembe a tiltakozást. Azzal érvelt, hogy idegenek is keverednek a munkások közé. Megkezdte a leigazoltatást. Az embereket egyenként engedték ki a teremből és igazoltatták le. Délután két óráig 880 embert igazoltattak le, de valamennyien a kolozsvári vasúti munkásokhoz tartoztak.

A CFR tüntető munkásainak igazoltatása délután fél 4 órakor ért véget. Az igazoltatás után 38 embert tartóztattak le, köztük a kolozsvári szakszervezet elnökét Metz Jánost és azt a három bukaresti kiküldöttet, akik a CFR munkások ügyében érkeztek Kolozsvárra.

A rendőrség ebben az ügyben minden felvilágosítást megtagad, de igéri, hogy az esti órákban a lefolytatott nyomozásról hivatalos kommunikét ad ki.

Kolozsváron egyébként a karhatalmat rendkívüli módon megerősítették, amennyiben két század csendőrt koncentráltak a rendőrség épületébe.

Egyébként a CFR szakszervezeti helyiségét lepecsételték s ugyancsak zár alá vették a Munkássegély helyiségét is.

A kolozsvári események nyugtalanítják a kormányt is, amit a legjobban az bizonyít, hogy a rendőrség félóránként Bukarestbe köteles telefonjelentést adni.

Bizalmat szavaztak a francia kormánynak

Páris, február 5.

Bemutatkozott az új francia kormány és — bizalmat kapott.

Tagadhatatlan: Daladier értette a módját annak, hogy a parlament megnyitására megcsendesítse a közhangulatot.

A kamara megnyitására Bonnet is nagyon befutott. Sokra becsülik, mert a nemzetközi pénzügyi kérdések specialitájának tartják és most már a kispolgár is sokra becsüli, mert

Bonnet kimulatla, hogy Cheron ténedet: a deficit nem két, csak egymilliárd frank és annak felét is fedezni lehet — kölcsönök formájában.

Mihelyt kevesebb pénzt kérnek tőle, a francia közhangulat azonnal lecsillapodik.

A bizalom megvan, összekaparodott, de azért a kormány nem jósolnak hosszú életet. A baloldali sajtó összefogásról beszél, nehogy a harmadik radikális kormány is úgy járjon, mint a két első: a Herriot és a Paul-Boncour kormány.

Pedig valószínűleg úgy jár, amit az is bizonyít, hogy Tardieu váratlanul megjelent a láthatáron. Nap-nap mellett megjelent a parlament folyosóján és nyugalomra és óvatosságra inti híveit.

És harca buzdítja.

Tegnap este, mikor a kamarában felolvasták a kormánynyilatkozatot és megindult a vita, jóformán az elsők között szólalt fel Thibaut képviselő, Tardieu bizalmasa. Elesen támadta a kormányt és Nemetszágot. A többiek között felpanaszolta, hogy a társadalombiztosítás évente ötmilliárdjába kerül az államnak. Ezt a pénzt — mondotta — jobb helyre is költetheték: költenék inkább — nemzetvédelemre. A végén azt javasolta, hogy a miniszterek és képviselők járjanak elől jó példával és példaadásként mondanak le a javadalmazásuk tíz százalékáról.

Azután Daladier beszélt, aki kihangsúlyozta, hogy a kormány sürgős feladatok megoldására alakult.

A miniszterek beszéde közben a radikálisok, a radikális-szocialisták és a szociáldemokraták helyeselték. Meg is lett az eredménye: 370 szavazattal 200 ellenében bizalmat kapott a kormány.

▲ harmadik Herriot-kormány.

AZ ELSŐ ÉK A NEMZETI „EGYSÉGBEN“

Hitler csak Papennel együtt jelenhet meg Hindenburgnál

A Vorwärts lázított: Hitler befiltotta

Berlin, február 5.

Az új német jobboldali koncentrációs kabinetben megtörtént az első összeütkezés. A kabinet tagjai változatlanul negédesen mosolyognak egymásra, de a hangulat már nem megértő többé. Holnap lesz egy hete, hogy az új Hitler-kabinetet Hindenburg elnök kinevezte és máris két olyan differencia merült fel, amelyet az első hét lázában és várakozásában a kabinet tagjai szó nélkül „lenyeltek”, holott az ilyen formai hibákat a koalíciós kabinet tagjai normális viszonyok között nem szokták egyszerűen ad acta tenni.

Az első differencia tegnapelőtt jelentkezett, amikor a német nemzetiek, névszerint Hugenberg és Seldte, a minisztertanácsban azt javasolták, hogy a birodalmi gyűlés feloszlásával egyidejűleg mondja ki a kormány az ostromállapotot is. Ebben a kérdésben a német nemzetieket a minisztertanács egyszerűen leszavazta.

A másik konfliktus még súlyosabb volt. Hindenburg előtt a birodalmi gyűlés feloszlásának kérdése alkalmából Hitler nem egyedül jelent meg, hanem Papennel egyetemben. A pillanat lázában fel sem tűnt, hogy mi ebben a közös audienciában a sértő és megalázó, de a kormányhoz egészen közelálló „Deutsche Allgemeine Zeitung” egy kis kommunikéje érte az incidensre terelte a közfigyelmet. A D. A. Z. mosakodni kezdett és ez volt a haj. Az újság elmondotta, hogy nagyon érthető, ha olyankor, amikor a német birodalomnak nemcsak kancellárja, hanem vicekancellárja is van, ketten együtt mennek audienciára. Különösen érthető most, amikor a helyettes kancellár, Papen, fontos személyiség és a köztársaság elnökének ezenfelül bizalmi embere.

Nemcsak a baloldali, hanem a középben álló polgári sajtó ezzel szemben megállapítja, hogy a kancellárnak és helyettesének ilyen összekapcsolása nem normális dolog és a német parlamentárizmusban még nem igen fordult elő, hogy fontosabb politikai audienciákon a helyettes kancellár is részt vegyen.

Olybá tűnik — mondják a polgári lapok — hogy Hitler szavára csak akkor hallgat Hindenburg, ha Papen bólogat hozzá. És gunyosan fel is teszük a kérdést:

— Ezen az audiencián vajjon Papen bólogatott Hitler szavára, vagy Hitler, ha Papen beszélt.

CSAK BIRODALMI GYÜLÉST ÉS NEM NEMZETGYÜLÉST VÁLASZT A NÉMET SZAVAZÓ

De nemcsak az ostromállapot kihirdetésében szenvedett vereséget a Hugenberg csoport, hanem ott is, hogy március 5-én Németország ismét csak „birodalmi gyűlést” válasszon. Hugenbergék azt kívánták, hogy a birodalmi gyűlés feloszlásával egyidejűleg rendeleti uton változtassák meg a választói jogot és ezzel a módosított és természetesen megszükitett választói joggal válasszon Németország nemzetgyűlést, amely azután az alkotmányt is megváltoztathatná. Ebben a kérdésben is leszavazta a minisztertanács Hugenberget és társait, mert a Hitler-diktatúra óvatosan vigyáz — a formákra és az alkotmányra.

A polgári lapok egyébként megállapítják, hogy az új választásokra nem volt szükség és ez a választás nem egyéb, mint spekuláció és manőver, amellyel a választó tömegek figyelmét el akarják terelni.

— Meg sem várták, hogy összeüljön a birodalmi gyűlés — mondja a Berliner Tageblatt — és máris feloszlatták. Még a törvényes hatvan napot sem várja be a kormány már március ötödikén választat. Ki akarja használni a fátklyásmenet hangulatát, nem akarja bevárni, hogy a hívők és a fripturisták észre térjenek, nem akar időt engedni arra, hogy kellemetlen kérdések felülbujjanak: Mit csináltak? Hol vannak a csudareceptjeitek? Hol marad a nagy gazdasági program? Miért vannak még mindig munkanélküliek?

Sietve választani kell, hogy a szavazó ne tehesse fel a kérdést és ha felteszi, hogy a kormány azzal válaszolhasson: Még nem kormányoztam. Addig, míg a Ti voksaitokat és engedelmeteket, a nemzet többségének akara-

tát és beleegyezését meg nem kaptam, nem is kormányozhattam.

— Munkát és kenyeret ígértek — fejezi be cikkét a Berliner Tageblatt, — de sem munkát, sem kenyeret nem adnak. Csúdaszerként és orvosságként — választó cédulát kapunk.

Ezzel a cikkel és ezzel a hanggal kapcsolatban meg kell még állapítani, hogy a Hitler diktatúrát Németország nem veszi nagyon komolyan. Ha komolyan venné, ha annak állandóságában bízna, nem merne a sajtója a kormányzás ötödik napján ilyen hangon írni és ilyen gunnyal csipkedni.

A CENTRUM TIZENEGY KÉRDÉSE, AMELYEKRE NEM VÁLASZOLT HITLER

A német lapok egyébként ma szinte valamennyien leközlük azt a 11 pontba foglalt kérdés halmazát, amelyet a centrum párt intézett a Hitler-kormányhoz és amelyre a kormány nem válaszolt. E kérdések legjellegesebbje a kormány munkaprogramjára kíváncsi, azután azt akarja tudni, hogy tervez-e a kormány kivételes intézkedéseket és vajjon hajlandó-e Poroszországban az alkotmányosságot visszaállítani. Követeli, hogy a telepítési akciót folytassa és a szükségrendeleteknek

szociális keménységét enyhítse. Egyik kérdésben aziránt érdeklődik, hogy a kormány tényleg le akarja-e építeni a munkügyi minisztériumot és aziránt vajjon milyen álláspontot foglal el a kormány a munkásbiztosítás és a kollektív szerződések kérdésében? Utolsóelőtti kérdésként a belső piacok gyámolításáról és a gazdasági élet elengedhetetlen feltételének, az exportnak szabályozásáról szól a centrum, míg végül garanciákat kér oda vonatkozólag, hogy az infláció minden formája ellen fellép a kormány és nem enged olyan pénzügy-politikai kísérletezéseket, amelyek az ország gazdasági életét meg-rázkódtathatnák.

A lapok gunyosan megjegyzik, hogy Hitler ezekre a kérdésekre úgy válaszolt, hogy — nem válaszolt, sőt úgy, hogy azonnal feloszlatta a birodalmi gyűlést.

VILMOS EXCSASZAR DOORN-BAN UL ES MEG MINDIG NEM TUDJAK, HOGY MERRE A TRONOROKOS

Közben Vilmos exczásár elutazásáról még továbbra is szállingóznak a hírek. Berlinben tegnap éjszaka már úgy tudták, hogy az exczásár vonatra is ült és utban van Német-

ország felé.

Ezek az egyre pozitív formában keringő hírek arra indították a holland kormányt, hogy ebben az ügyben hivatalosan is nyilatkozzék. A holland kormány mai nyilatkozatában kijelenti, hogy nem foglalkozik ezzel a híreszteléssel, mert Vilmos exczásár akkor, amikor Hollandiában letelepedett, igéretet tett arra, hogy minden politikai mozgalomtól tartózkodni fog és nem ragadtatja magát még politikai nyilatkozatokra sem.

A budapesti Pesti Napló külön tudósítja ma Doornba érkezett és onnan jelenti, hogy sikerült Soering gróffal, az exczásár udvarmesterével beszélni, aki kijelentette, hogy a császárnak pillanatnyilag nincs szándékában a doorni kastélyát elhagyni és így nem igazak azok a hírek sem, hogy a császári udartartás már csomagol.

A trónörökös illetőleg gróf Svering kijelentette, hogy a trónörökösnek — Berlinben kell lennie.

Ugyancsak a Pesti Napló külön tudósítja számol be arról, hogy tegnap egy titokzatos, elegáns és berlini rendszámot viselő autó állt meg a doorni palota előtt. Az autó utasa hosszabb időt töltött az exczásárnál. Azt hogy ki volt ez a titokzatos látogató, nem lehet megállapítani.

ES KOZBEN FOLYIK A VER...

Közben pedig Berlinben tovább folyik a vér. Az éjszaka folyamán újabb két összeütkezés volt a kommunisták és a nemzeti szocialisták között. Az egyik csata Neukölnben, a másik a Moabitban folyt le. Az eredmény két halott, Mindkettő ifju kommunista. Még tegnap sebesülteket szállítottak kórházba.

BETILTJAK A VORWARTSET

A mai napnak egyik legérdekesebb eseménye még, hogy Berlin új rendőrfőnöke, gróf Schellenberg három napra betiltotta a Vorwärtsét. A Vorwärts, mint ismeretes, a mérsékelt irányt képviselő német szociáldemokrata párt hivatalos lapja, de a jobboldal cenzura még vele szemben sem ismer kiméletet. Berlin rendőrfőnöke egyelőre csak három napra tiltotta be a szociáldemokrácia hivatalos lapját. Az indokolás szerint a Vorwärts hangjával — lázított.

Megjelent a szükségrendelet

Hindenburg ma ismét kibocsátotta azt a szükségrendeletet, amely a sajtó és a gyülekezési szabadságot korlátok közé szorítja. Ezt a rendeletet annak idején Papen adta ki, akkor, amikor uralomra lépett, de Schleicher kancellárságának másnapján visszavonta. Hitler — úgy látszik — öt napi uralom után a sajtó és a gyülekezési szabadság letiprására

kényszerül.

Egyébként ma a Rote Fahne mai számát is elkobozták.

A porosz tartományi gyűlés folyosóján már a kora délutáni órákban igen nagy érdeklődés mutatkozott, mert ma tárgyalják azt az indítványt, amelyet a nemzetiszocialista képviselők nyújtottak be a porosz tartománygyűléshez és a

melyben azt kérték, hogy oszlassák fel a tartománygyűlést. A parlament pártjai külön-külön tanácskoztak és teljes megállapodásra jutottak, mert a centrum egyhangú határozatot hozott, amely szerint ebben a kérdésben együtt halad a szociáldemokratákkal és a kommunistákkal és leszavazza a kormánypárt indítványát.

Arad után Déván is petróleummal világítanak a kereskedők

Az üzemigazgatónak főleg az a „mód” nem tetszik, ahogyan az árleszállítást követelik

Déva, február 5

A Sfatul Negustoresc dévai fiókjának néhány nappal ezelőtt hozott határozatához képest

a dévai kereskedők pénteken este meg kezdték a villanystrájkot.

A kirakatokat teljesen világítás nélkül hagyták, az üzleteket pedig füstölő petróleumlámpásokkal és gyertyákkal világították meg.

A város lakossága kitűdült az utcákra és úgy szemlélte a 18 lejes villanyáram miatt gyászos sötétségbe burkolódzott üzletek tüntetését.

A dévai kereskedők határozata szerint mindaddig bojkottálni kell a villanyáram használatát, amíg a villanytelep a 18 lejes egységért 10 lejre le nem szállítja.

A bojkottal szemben Lányi Béla üzemigazgató véleménye az, hogy méltányos árleszállítás elől a Semtűvek nagyszabású igazgatósága nem zárkózik el, de nem lehet diktatórikus uton követelni, hogy az elmúlt év 2 és félmillió lejt kitévő üzemi veszteségére most az áramdíjakat szinte 50 százalékkal csökkenték. Szerinte a nagyközönséget félrevezették és a városi tanács is enged a közhangulat nyomásának és hallani sem akar arról, hogy szakértőbizottság vizsgálja felül az árleszállítás feltételeit. A villanytelep egyébként az elmúlt években 33 millió lejt ruházott be a hálózat átépítésébe, az áramerősség felemelésébe, új 600 lóerős dinamót szerzett be és a beru házásokat a városi tanács 3885—1932 sz. határozatával tudomásul is vette, viszont most semmit sem tesz a felízgatott közvélemény felvilágosítására, hanem a vil-

lanytelep véleményének meghallgatásától is elzárkózik. Holott a villanytelep bevételei nagyon is csökkentek. Míg ugyanis 1929-ben a város évi fogyasztása 1 millió 30 ezer kilowatt volt, 1932-ben már csak 750 ezer kilowatt. Ilyen körülmények között — ez Lányi igazgató álláspontja — nem áramdíjleszállításnak, hanem ellenkezőleg: áramemelésnek volna helye! A központ azonban így is belemenne méltányos árleszállításba, azonban a forma és a mód, ahogyan azt követelik, minden békés megoldás lehetőségét kizárja.

A rendkívül elmérgesedett dévai villanyproblema kérdésében egyébként vasárnap, február 5-én újra népgyűlést hívtak össze s a közhangulatból ítélve, arra is számítani lehet, hogy

a kereskedők strájkjához a nagyközönség is csatlakozik és a magánlakásokban is áttérnek a tagadhatatlanul drága villany helyett a petróleumvilágításra.

Életfogytiglanra szóló ítéletet hozott a nagyvárosi törvényszék

Nagyvárad, február 5

Egy évvel ezelőtt Borha Miron tzapui bírósági tanács elnöke és Boldi Miklós barátjával a Tzapu-hegyen legyilkolt három parasztot. A gyilkosságot a három kegyetlen ember bosszúból követte

el. A szerencsétlen parasztok jóformán nem is tudták, hogy miért kell meghalniok, mert a bírósági tanács elnöke és társai lesből puskázták le őket. A törvényszék a két Borha testvért, mint fővádoltakat életfogytiglani fegyházra, Boldit 10 évre ítélte. A védők ez utóbbinál az ártatlanság bizonyítására, az ügyész pedig súlyosbíttasért felebezett.

Két fórum súlyos ítélete után felmentették a kolozsvári vízművek sikkasztással vádolt igazgatóját

Nagyvárad, február 5

Kolozsvári ügyet tárgyalt a nagyvárosi tábla.

Kolozsvár város polgármesterei hivatala annak idején pert indított Savu József vízműtelepi igazgató ellen. Savu elszármolásában hiányok voltak s a beindított vizsgálat megállapítása szerint a vízmű igazgató két millió lejt sikkasztott. A kolozsvári törvényszék két évi fegyházra ítélte a volt igazgatót s az ítéletet a kolozsvári tábla is helybenhagyta.

A legelső fórumon, a Semmitőszéken aztán megfordult ez az akkor nagy feltűnést keltő ügy. A Semmitőszék megsemmisítette a táblai ítéletet, új tárgyalást rendelt el s erre a nagyvárosi táblát delegálta, amely ma foglalkozott az ügygel. A döntő vallomást a vízműtelep számvevőjének szakértői véleménye adta. Észreint Savu a két milliót hivatalos célokra költötte el, tehát sikkasztás vádjára nem állhat meg. A bíróság felmentő ítéletet hozott.

A magyarországi köztisztviselők is erélyes akciókat kezdtek a fizetés-redukció ellen

Budapest, február 5

Néhány nappal ezelőtt a magyar kormány arra az elhatározásra jutott, hogy az adók emelésével a közalkalmazottak juttatásait is csökkentse az állami költségvetés kiegyensúlyozása érdekében.

Ennek hírére a magyarországi közalkalmazottak rendkívül erős akciókat

kezdték, hogy a kormányt a tisztviselők fizetésének leszállításának terétől eltántorítsák.

A mozgalomhoz most az államvasutak tisztviselői, a tanítók és a segédhivatali tisztviselők is csatlakoztak, táviratilag kérve Gömbös miniszterelnököt, hogy tekintsen el a fizetéscsökkentéstől és az új nyugdíjtörvény megalkotásától.

Már Kína is hangoztatja, hogy kilép a Népszövetségből,

sőt árubojkottal fenyegeti azokat az államokat, amelyek ellene foglalnak állást

London, február 5

A japán-kínai konfliktus történetében eddig csak Japán részéről hangzott el az a súlyos fenyegetés, hogy a Népszövetség kedvezőtlen állásfoglalása, vagy beavatkozása miatt Japán kilép a Népszövetség kötelékéből. Ezzel a mumussal eddig csak Japán rémítgette a nagyhatalmakat, bár még a 19-es bizottság ismert ultimátumai sem mérgezhették el annyira a helyzetet, hogy Japán a Népszövetséggel szemben az utolsó konzekvenciákat le merete volna vonni.

A japán példa azonban elragadt Kínára is. Amint a Daily Telegraph nankingi diplomáciai levelezője jelenti, a nankingi kormány arra az elhatározásra jutott, hogy amennyiben a Népszövetség 19-es bizottságának jelentése

nem lesz kedvező Kínára, akkor a Mennyei Birodalom delegátusai vonják le a konzekvenciákat a jelentés be Kína kilépését a Népszövetségből.

Arról is beszámol a londoni lap nankingi levelezője, hogy Kína nem áll meg a kilépésnél, hanem azzal egyidőben árubojkottal rendel el mindazon hatalmakkal szemben, amelynek genfi delegátusai a kínai érdekek ellen foglaltak állást.

A Daily Telegraph és nankingi híradása alapján a többi londoni lapok is arra az álláspontra helyezkednek, hogy Kína a bojkottot nem rendelheti el az európai árukra, mert egy ilyen lépéssel az összes nagyhatalmakat magára haragítaná, a minék beláthatatlan következményei lennének a távol keleti kérdések szempontjából.

Furcsa kolozsvári história

Bombát akart robbantani a nemzeti-parasztpárt, de csak rakéta lett belőle

Nem sikerült a nemzetiparasztpárti-szélső-jobboldali választási blokk a tanács-választásokra - A városi egységfrontot próbálják összehozni a pártok

Kolozsvár, február 5.

Kolozsvárnak másfél évvel ezelőtt volt utóljára választott városi tanácsa, az is inkább bár nem lett volna. Soha még annyi baj nem volt tanáccsal, mint ezzel, bár szabadválasztásokon, az összes társadalmi rétegek bevonásával és kisebbségközi megegyezéssel bevonásával és kisebbségközi megegyezéssel jött létre, tehát a demokrácia minden fennköltével ellátva kezdhetette meg áldásos működését. Volt négy, azaz 4 darab alpolgármester. Alpolgármesterek voltak a szocialisták, a magyaroknak, Bartalis Sándor, illetőleg dr. János Gáspár személyében. Ez utóbbit később a Lőrinczy-üggyel hozták igen kellemetlen kapcsolatba.

Minden volt tehát és minden jó lett volna,

— Agyértékelés, szívizorogás, nehézlégzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor megszüntethető. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

ha a sovinszta ellenzéki blokk erőszakos és olykor verekedésig menő magatartással nem tartotta volna mindennél fontosabbnak, hogy a tanácsosok ne beszéljenek magyarul a városi gyűléseken. Ezekkel a vitákkal telt el minden közgyűlés és a választott tanács, ha senkinek nem is ártott, de hasznos bizony nagyon kevés embernek hozott.

DRIBLI A FELOSZLATOTT TANÁCCSAL

Azután jött a Jorga-kormány, a tanácsot feloszlatták és azóta csak interimárok vezetik Kolozsvárt. Közben, mikor a nemzeti parasztpárt felfüggesztette az Argetoianu-féle közgazgatási módosítást, a tanácsnak el kellett volna foglalnia helyét a városházán. Csak volna most már ő nem akarta: A kormány. A kormánynak elég volt a négy polgármestertől. Főleg a szocdemből és a zsidóból. A magyar polgármestert nem lehet megelégní, mert végeredményben Kolozsvár mégis csak magyar többségű város és ha egyéb nem, egy magyar alpolgármester mégis kijár a magyaroknak.

Igy hát, nem utolsó sorban, a négy alpolgármester és Mihali Tivadar azóta már Jorga-párti polgármester miatt, fel kellett oszlatni a régi tanácsot. Márciusban lesznek a választások. Március ötödikén.

Akik SLOAN'S-t használnak, mind elismerő leveleket irnak.

„Valóságos áldás a SLOAN'S mindazoknak, kik rheuma ellen használják.”

67 éves vagyok már; husz évig éltem Delta-Texas mocsaras vidékein, hol folyton nedvesek voltak a lábaim az év bármely szakában. Tuta-jokat és más famunkát csináltam. Még ha vasból lett volna a szervezetem akkor sem kerülhettem ki a betegséget; rheumás lettem és ereim kidagadtak, megcsomósodtak. Rettenetes szenvedéseim addig tartottak, míg nem használtam SLOAN'S LINIMENT-et. Most már azonban tudom, hogy e szer valóságos áldása a rheumától és esomós ereiktől szenvedőknek.

Minden csuzos, ideg és izomfájdalom ellen:

SLOAN'S LINIMENT

Egy üveg ára 75 Lei. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

LECSAPOTT A BOMBA

Néhány napja a pártok készülődnek a köz-ségi választásokra. A négy ösrégi kartell-párt: a nemzeti parasztpárt, a szocialisták, magyarok és zsidók között megkezdődtek a tanácskozások.

Közben azonban becsapott a bomba.

Az elmúlt hét valamelyik délelőttjén dr. Hatiganu Emil miniszter, dr. Socol Aurél, a nemzeti parasztpárt kolozsvári két tagozati vezetője, dr. Baleu Victor polgármester, dr. Flaniu Larentiu alpolgármester, dr. A. T. Muresan mérnök, városi tanácsos, tehát az interimár bizottság nemzetipárti elitje, tanácskozást tartott a városházán, amelyről senki nem akart nyilatkozni. Valakinek az indiszkrécioja folytán azonban kirobant a nagy szenzáció:

a nemzeti parasztpárt a régi sovinszta

blokkal akar együttműködni.

A blokkal, amelynek egykori vezetői: dr. Pop Valér, későbbi igazságügyminiszter, dr. Bornemisa Sebestyén jogista, későbbi polgármester, Catuneanu egyetemi tanár, Cuza erdélyi zászlóvivője, Sion dr., a régi antiszemita vezér és még számosan, a különböző román pártok tagjai, akiknek ugyancsak kevés közül van a nemzeti parasztpárt demokráciájához.

A nemzeti parasztpárt ezen a bizalmas tárgyaláson elhatározta, hogy megpróbálja létrehozni ezt a kartell,

az összes román pártok kartelljét, a kisebbségek ellen.

Ez az elgondolás azért támadt a pártban, mert csak a kartellel lehet lefegyverezni a blokk harcias hangulatát, mely valóságilag a jövőben is éppen olyan viharokat fog előidézni a tanácsüléseken, mint a múltban.

Szocialista és magyarpárti véd- és dacsövetség

A kisebbségi pártok között hatalmasat robbant a kormánypárti szélsőjobboldali bomba. A magyarpárti tagozat és a szocialdemokrata párt rögtön tanácskozni kezdett és a maga részéről kölcsönös véd- és dacsövetséget kötött. A két párt egymás nélkül nem megy, kartell egymás nélkül nem köt.

A régi kartell negyedik tagja, a zsidópárt,

jó szimattal egyelőre várakozási álláspontra helyezkedett. Nem lehet tudni, hogy milyen eredménnyel vezetnek a kartelltárgyalások. Ezzel szemben néhány nappal rá azzal az ötlettel jött a párt, nem lehetne-e megteremteni az egységes listát, melyben minden párt részt venne és akkor nem is lenne szükség választási harcra?

Bomba helyett rakéta

A kérdés éppen jókor jött, mert a nem is olyan régen nagyot robbanó bomba ártalmatlan rakétának bizonyult. A blokkot nem tudta kielégíteni a nemzeti parasztpárt, a blokk, nyilván többet akart, mint amennyit a nemzeti parasztpárt nyújthatott neki.

Igy aztán egyelőre az egységes lista eszméjét rángatják jobbról is, balról is a pártvezérek. De ugy látszik, az egységes listát még sem lehet megvalósítani. A blokk most is többet akar. Azonkívül apró pártalakulatok tülekednek. A lupisták, miután nekik Kolozsmegyében sok szavazatot volt a képviselő választásokon, többet akarnak, mint eddig. Sokkal többet. Eddig ugyanis semmi-jük nem volt, most a 10 százalékra tartanak igényt. Aztán a megboldogult cukka-front is életre támadt és ezuttal éppen ugy akarja gyengíteni a magyar pártot, mint ahogyan a képviselő választásokon gyengítette.

A KORMÁNYPART PROPAGÁL

Hogy mi lesz a kibontakozás, még egyelőre bizonytalan. Valószínű, hogy marad a múlt évi tanácsa, két polgármesterrel, egy kis lupista feleresztéssel. Még esetleg két-három cukkással. A kormánypárt azonban mindenhol készen megcsinálja a maga propagandáját. Az interimár elrendelte, hogy az aszfaltozási munkálatoknak február 15-én

feltétlenül meg kell kezdődniök. Még azt is igéri, hogy kommercializálni fogja az összes üzemeket. Még a vágóhidat is. Kellenek a szavazatok... (—lay)

A Togal csodálatos jóhatása

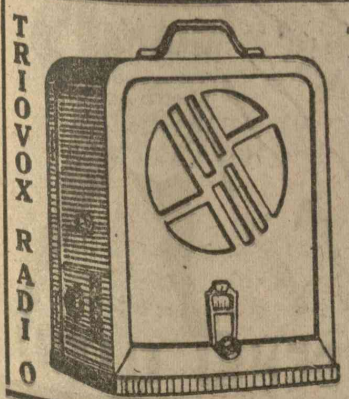
A háború alatt szerzett rengeteg hülésem gyógyítását sok számtalan gyógyszerrel próbáltam enyhíteni, de sajnos, ezekkel a szerekekkel csak rövid ideig sikerült a fájdalmakat enyhíteni, míg végre egy jó barátom ajánlatára az Önök által gyártott „Togal” pasztillákat vettem igénybe és igazán csodálatos jó hatást végeztek rajtam, mert a gyomrom nem rontotta meg, a szívem nem izgatta fel és a fájdalmakat csodálatosképpen szüntette, úgy, hogy nem csak szüntette a fájdalmakat, hanem teljesen ezek a türehtetlen szaggatások elmaradtak és egészen könnyen érzem magamat; ezen tapasztalatok után mindenkinek a legőszintebben ajánlom.

Herczegh Sándor, Cluj.

Herczegh Sándor kézirata.

A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és hátizomfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és hüléses betegségek ellen. Togal kiválasztja a hügysavat, baktériumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

Több, mint 6000 orvosi vélemény! Egy kísérlet meggyőzi! Az összes gyógyszerárakban Lei 52.—

TRIOVOX RADIO

3 lámpás Batériás készülék a legmodernebb kivitelben Inductor Dynamik hangszóróval, accumulator és batteriával egybeépítve, tiszta hang. Garantált nappali vétel minimális battéria fogyasztás **5800 Lei**

3 lámpás hálózati készülék 2500 Leittel

STANDARD és ORION gépek lerakata

ENERGIA Rádió és villanyfelszerelési vállalat **BRAȘOV, KAPU-UTCA 8.**

Bezárták a lajbachi egyetemet

Belgrad, február 5

A jugoszláv közoktatásügyi miniszterium rendeletére pénteken a lajbachi egyetemet is bezárták. A főiskola bezárására az adott okot, hogy a hallgatók tüntettek a kormány által kezdeményezett főiskolai reformok ellen.

HIREK

BIZALOM

Az ember, ha ilyen szippant a mellé-
re, tovább él egy minutával.

Azért sietek is tudatni az esetet a vi-
lággal, mindenkiel, mindenekkel.

Ha hajlalom volna rá, oersben írnam
meg, halhatatlan csodaszép szavakban.

És odaszegném a Kétségbeesés kapu-
jára.

Hogy forduljanak vissza, hogy fordul-
janak vissza.

Ugy történt, hogy bementem egy üz-
letbe. Vásároltam.

87 lejre vásároltam.

A kereskedő kiállította a blokkot és
azt mondta: „kérném a kasszánál...”

A kasszához mentem, melyre a blokkot
letettem, aztán benyultam mellényem

jobbsebébe és onnan egy százelejt he-
lyeztem a kassza lapján levő kis gummi-
lepedőskére.

A kisasszony megnézett engem, aztán
a blokkot, végül azt mondta: „nyolcvan-
hét...”

És kiszámolt tizenhárom lejt, Ami visz-
szajárt.

— Köszönöm, — lehelle — és a kassza
fiókcskájába becsusszantotta a száze-
lejt.

Hát ez a szenzáció! Ez a csoda! Ezt
kell kiordítani a világba, ezt kell már-
ványba vésni.

Ezt, hogy becsusszantotta. Csak úgy
becsusszantotta, mint hajdanában, amik-
or még az embernek észbe sem jutott,
hogy egy lapot sirapáljon ezért.

Hogy a százelejt csak úgy egyszerűen
becsusszantotta. „Köszönöm”, mondta és
a százelejt eltűnt. Eltűnt simán, zajtalan-
ul, a bizalom olajozott nesztelenségével.

Hogy csak úgy csusszant és nem mint
általában ma a százelejsékekkel történik,
mielőtt eltűnne, hogy aki kapja, az előbb
a pénzt

megszagolja,
a világosság felé tartja,
megpengeti,
szól a főnöknek,
a főnök átvizsi a másik üzletbe,
visszahozza,
leméri,
megreszeli,
behív egy urat az utcáról,
beküldi a Banca Naționala fiókjába,
elküld a felesége után,
és pengetik,
és megint pengetik,
és hogy honnan kaptam,
összehasonlítják,
gyanusan nézik az illetőt,
a főnök a segédet beintja a raktárba,
a segéd eltűnik,
visszajön egy ural,
és pengetik,
és szagolják,
és kóstolgatják,
és melegítik,
és főzik,
és stb. stb. stb.

Most mindez nem történt.

A pénz zajtalanul eltűnt.

Pedig csak annyit tudok róla, hogy az
utolsó volt.

Nálam.

TOMCSA SÁNDOR

(—) Mint értesülünk, Engel József a
Magyar Ált. Hitelbank brassói fiókjának
volt főnöke — a helybeli piacon —
Weisz Mihály utca 29 alatt, bank és áru-
bizományi üzletet nyitott.

— NEM TUDJA AZ EMBER, KI-
BEN MI LAKIK. Temesvárról jelenti tu-
dósítónk: Ozveg Kovács Jánosné er-
zsébetvárosi házvezetőnő egy szentké-
p-árusító látogatta meg. Az asszony akart
is vásárolni a képekből s azért leültette
a kegyes foglalkozású asszonyt addig, a
míg négyéves kisfiát elkuralja. Aztán
vett is a képekből. Később fedezte fel az-
tán nagy megrökönyödéssel, hogy a
szentképek árusítója, amíg ő a gyerme-
kével bibelődött, ellopta a párna alá rej-
tett ezerlejtet. Kovácsné sirva, de nagy
felháborodással tett feljelentést a rend-
őrségen, hogy a mai világban már azok-
ban sem bízhatik meg az ember, akik a
szentek képeit árusítják.

— UJ FŐNÖK A TEMESVÁ-
RI NÉMET KONZULÁTUS ÉLÉN. A
temesvári német konzulátus élére Schwa-
ger József dr. főkonzult neveztek ki.
Schwager dr. pénteken megérkezett Te-
mesvárra és átvette a konzulátus vezeté-
sét Tomor helyettes konzultól.

Borzalmas szerelmi dráma egy szilágymegyei faluban

Előbb szivenszurta menyasszonyát, majd saját
nyakát vágta el a boldogialan vőlegény

Szilágysomlyó, február 5.

Véres szerelmi dráma játszódott le a
szilágymegyei Cigányi községben, amely
házassági ígérettel kezdődött és két em-
ber halálával végződött.

Péterfi Mihály 32 éves temesvári soff-
főr megismerkedett a 28 éves cigányi il-
letőségű Schimmer Herminával, aki a te-
mesvári koszorúgyárban dolgozott. Csak-
hamar szerelem keletkezett közöttük s a
keresztény soffőr házassági ajánlatot
tett a zsidó lányának, aki falujába utazott,
hogy hozzátartozóinak bejelentse vőle-
génye közeli jövetelét.

A leány bátyja, aki mészáros a falu-
ban, hallani sem akart a házasságról, sőt

lúgát is lebeszélte, elannyira, hogy amik-
or Péterfi a faluba érkezett, már a le-
ány is azzal fogadta, hogy nem lehet
a felesége.

A szerelmes soffőr, akit a füstbe ment
házasság a végsőkig elkészerített,
amikor egyedül maradt a lakásban a
leánnyal, kést rántott elő és szivenszur-
ta a szerencsétlen teremtést, aki azon-
nal szörnyethalt. Ezután önmaga felé
fordította a kést s miután torkát el-
metszette, utolsó erejével mindkét ke-
zén felvágta az ereit.

A sulyosan sebesült soffőr, akit kór-
házba szállítottak, a nagy vérvesztés
következtében utközben kiszenvedett.

* IPAROSOK SZÁMÁRA felbecsülhetetlen
értékűek ezek a könyvek: Littván Sándor:
Ipari számtan és kalkuláció 109 lej, Róth Ja-
kab: Iparosok könyvvezetése 47 lej. Kaphatók
vagy postán megrendelhetők a Brassói Lapok
könyvsztyályaánál.

— FELFÜGGESZTETTEK EGY ADÓ
VÉGREHAJTÓT. Temesvárról jelenti:
A temesvári pénzügyigazgatóságon pan-
aszt tettek Muresan Aurel temeskenézi
adóosztály ellen, aki 500—1000 lejért
állítólag elállott volna az adóvégrehajtá-
soktól s az adókövetésnél is visszaélé-
seket követett volna el. Muresant egy-
előre felfüggesztették, amíg ügyét ki-
vizsgálják.

— Más faluba való legény nem udva-
rolhat Mezősályiban. Marosvásárhelyről
jelenti: Valóságos ostrom zajlott le a
marosmegyei Mezősályi községben, ahol
Pop Joan, Turc György és Turc Sándor
kövekkel bezárták Armenisan Simon ot-
tani gazdálkodó házában az ablakait,
majd a lakásba hatoltak, amelynek be-
rendezését teljesen összerombolták. A le-
gények gyűlöletét az a körülmény hívta
ki, hogy a gazda lánya egy szomszéd fa-
luban lakó legényi udvarlását fogadta,
ami a mezősályi aranyifjúság önértetét
módfeletl sértette. A merénylő legénye-
ket letartóztatta a csendőrség.

— BETÖRŐ CIGÁNYOK. Szilágysom-
lyóról jelenti: Korcsmáros Demeter va-
sári lakos házába néhány nappal ezelőtt
betörők jártak, akik jóformán minden
megmozgatható dolgot magukkal vittek.
A csendőrség rövid nyomozás után, Réz-
műves Sándor, Balog Ágoston és Balog
Laci nevű cigánylegények személyében
letartóztatta a tetteseket, akiket több
betörés miatt már régen keresnek.

— TETTENÉRT BETÖRŐK. Tordár-
ról jelenti: Néhány álarcos tolvaj autó-
gummit akart lopni tegnap éjszaka a
„Gönczy Testvérek” tordai hentescég
udvaráról. A cég egyik segéde felé-
redt álmából s szembeszállt a tolvajok-
kal, akik közül az egyik egy gummiab-
ronccsal fejbeütötte, a másik pedig re-
volvervel megsebesítette a lábán, az-
után elmenekültek. A nyomozás folyik.

— PILLER — JEKELFALUSSY. Bu-
dapestről jelenti: Piller György olim-
piai kardvívóbajnoknak megengedte a
belügyminiszter, hogy nevét Jekelfalus-
sy-ra változtassa. Piller valóban el-
mondhatja, hogy új nevét sikerült ki-
vívnia magának.

— BETÖRŐKET FOGOTT A TE-
MESVÁRI RENDŐRSÉG. Tudósítónk
jelenti: A rendőrség tetten érte Herdina
László, Tompa Mihály és Zimmer Ká-
rly rovtmultuak, amint egy józsef-
városi lakásba akartak betörni. Kihall-
gatásuk során kiderült, hogy egész cso-
mó lakást fosztottak ki az utóbbi hó-
napok alatt.

* A MODERN ÉTLAP siettet a fogak
romlását. Ezért legfelsőbb rendelkezés: Gy-
akori tisztítás az üdítően jó Chlorodont fog-
krémmel. Próbá meggyőző.

— SÚLYOS AUTÓSZERENCSETLEN-
SÉG LILLAFÜREDEN. Könnyen vég-
zetessé válható karambol játszódott le
tegnap Lillafüred közelében, ahol egy se-
besen száguldó budapesti autó egy szé-
násszekeket akart előzni. Az előzés
balul ütött ki, mert az autó a szenássze-
kére rohant, motorja felrobbant s da-
rahokban repült szét. Az autóban Ta-
mási Andor budapesti újságíró, Hegedűs
Kornél könyvkiadó és a soffőr ült, akik
mindnyájan életveszélyes sebesüléseket
szereztek. Tamási láb és koponyatörést,
a könyvkiadó és a soffőr lábtörést szen-
vedett. A sebesülteket kórházban ápol-
ják.

Legjobban beváltak
TRITSCH SPORTRUHÁZ
BRASSÓ, (Kolostor-u.)
Str. Vorodai Mihai 20
Téli sportfelszerelések.

Tokaji bor Csukamájolaj?

Mit szeret jobban?

Ha Ön, vagy gyerekei csukamájolajat kell szedniük, akkor jusson eszébe, hogy

az **ELIXIR PANGADUINE**

amely a legkitűnőbb tokhal májkivonatából készül, kitűnő ízű és a

CSUKAMÁJOLAJ

minden aktív tulajdonságával rendelkezik; csak hogy négyszer olyan hatásos
mint az. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Ára 190 lej nagyüvegenként!

A BBTE 4:2-re verte Bukarest válogatottját

Bukarest, február 5

A budapesti jég korongúgó csapat első
romániai mérkőzését a román főváros
válogatottja ellen könnyen nyerte.

Az első gólt a 4-ik percben Dobokay
üti. A második harmadban Bukarest fel-
jön, azonban a pestiek érnek el két gólt
Sztofics és Dobokay révén. Cantacuzino
vitatható góllal szépít az eredményen. Az
utolsó harmadban Dobokay újra gólt ér-
el, már 4:1 az eredmény, azonban Canta-
cuzino újra szépít.

— VALLASOS ESTÉLY. A brassói
magyar ág. h. ev. leányegyesület folyó
hó 5-én, vasárnap délután 6 órai kezdé-
tel a magyar evangélikus templomban
vallásos estélyt rendez, amelyre hivat-
ket s az érdeklődőket szeretettel meghív-
juk. Az önkéntes adományokat jótékony
célra fordítja a rendezőség.

* Orvosi hír. Dr. R. M. Imas orvosnő
a kolozsvári egyetem v. tanársegéde, a
gyermek betegségek specialistája és bel-
gyógyász. rendel naponta d. u. 2—5-ig
Brassóban Hirschler u. 22 sz. — Quarz.

* A kínzó szenvedés ismeretlen fogalom
lesz, ha legsúlyosabb ízületi rándulásoknál,
rheumás gyulladásoknál, nyakszirti és há-
lfájásnál néhány csepp „Sloan's Liniment”-el
bedörzsöli a fájdalmas testrészt. Ez a ki-
tűnően bevált gyógyszer, melyről számos ne-
ves orvos a legkedvezőbben nyilatkozik, még
rég, idült, nedves időben állandóan visszaté-
rő rheumás fájdalmakat is azonnal gyógyít,
többnyire véglegesen. A Sloan's Liniment
gyógyszer felfedezése óriási szenzációt kel-
tett az egész világon s mint népgyógyászati
hozzák forgalomba. Legújabb országunk-
ban is kapható.

— A BRASSÓI TAKARÉKPÉNZ-
TÁR ÉS A RÉGI VÁROSHAZA KÖ-
ZÖTT FESZITETTE KI Strohschneider
professzor a drótkötelet, amelyen va-
sárnaptól kezdődőleg naponta kétszer,
d. u. 4 órakor és este 8 órakor 25 méter
magasságban fogja magát produkálni.
Az esti előadásokat saját fényoszórával
világítja meg és saját megafonja szol-
gáltatják az előadás zenéjét. A produk-
ció hatálatlan szenzáció. A „pro-
p”
ép úgy mozog 25 méter magas-
ságon, mint más közönséges balandó
a földön.

— UJRA SZAPORODNAK A MUN-
KANÉLKÜLIEK. Nagyváradról jelen-
tik: A remeci Mundus-féle faüzem, a
mely a görög-katolikus egyháztól bérelt
az erdőséget, hosszas tárgyalás után sem
tudott megállapodásra jutni a további
vágterület illetőleg. Így aztán, miután
kidöntötte a bérelti terület utolsó fáit
is, kénytelen szelnek engedni mintegy
400 munkását. A faüzemből nyolc-tíz fa-
lu népe élt. Szörnyű nyomor vár most
ezekre a keresetnélküliség miatt.

EGYEDÜL

MINDENKI ELLEN!

Astra (Apolló) Mozgó BRASSÓ, Telefon 564

MA és a következő napokon fut az UFA nagy bűnügyi filme

„HAJNALI PÁRBAJ”

Főszerepeken: KARL LUDWIG DIEHL és ERY BOS.

Oköllel,
fegyverrel,
ravaszsgal

a modern nagyvárosi rendőrség minden
felkészültségével,
folyik a küzdelem a minden hájjal meg-
kent, gonosztevő banda ellen.

Az UFA mindent megtett, hogy ezt a szenzációs filmet élethűen, elsőrendű ren-
dezésben, szereposztásban és millióban alkossa meg.

Ön is el lesz ragadtatva ettől a remekműtől!!

Nincs kegyelem!

mert élet-halála meg a harc, a szép,
védtelen asszonyért, az értékes bril-
liáns birtokáért,
váltakozó szerencsével folyik a harc,
összeszorított fogakkal, kegyetlenül,
a szemben álló felek tűzön vizen ke-
resztül elakarják pusztítani egymást

A nagybányai érettségizett betörő vakmerő szökési kísérlete a zilahi börtönből

Fogolytársával együtt rabkórházban ápolják

Szilágysomlyó, február 5.

Izgalmas szökés játszódott le tegnap délelőtt a zilahi fogházban, amelynek két vakmerő fogoly a főszereplője.

Szöke József, az érettségizett nagybányai „uri betörő”, aki legutóbbi kassza-furásáért hét évet kapott, együtt raboskodott egy Robog József nevű kováccsal, akit egy juhász meggyilkolásáért 5 évi fegyházbüntetéssel sújtottak. A két fogoly összebarátkozva, szökést határozott el, amiért kis híján mindketten életükkel fizettek.

Egy óvatlan pillanatban, amikor a fegyőr a folyosó másik végében tartózkodott, a két fogoly a készenlében tartott álkulccsal a padlás ajtajához osont, amelyet kinyitottak, majd ismét bezártak maguk után. A szökevények pokrótköbél és drótköbél hevenyében köteleletnyit magasságban levő padlásablakon, azután a tetőre másztak. Elsőnek Szöke

ereszkedett le.

Néhány méternyire lehetett a földtől, a mikor a kezdetleges kötél elszakadt s a betörő a kövezetre zuhant. Az esés következtében Szöke egyik lábát két helyen eltörte.

Robog nem vette észre társa balesetét s leereszkedett a csonka kötél.

A szerencsétlen ember, aki már két emeletnyi magasságból zuhant az utcára, koponyahasadást és hátgerinc-törést szenvedett, azonkívül mindkét lábát eltörte.

Az életveszélyes állapotban levő Robogot azonnal kórházba szállították, míg Szöke súlyos sebesülésével a közelben levő Wesselényi-kollégiumhoz vándorolt, ahol a tornateremben rejtőzködött el. A betörőt, aki után a környéke nap-hosszat hiába kutatott a csendőrség, este fedezte fel egy Kovács Elek nevű ötödikes gimnázista. Szökét, akinek szintén súlyos az állapota, ugyancsak kórházba szállították.

„Hazafias kötelesség” és beugratási provizió

A marosvásárhelyi valutahecc igazi története

Marosvásárhely, február 5.

Cantor Sándor, az egyik marosvásárhelyi román pénzügyi cégvezetője felkereste Paneth Hermann volt kereskedőt azzal, hogy úgy hallotta, hogy Panethnek vannak megbízói, akik dollárt akarnak vásárolni. Cantor elmondta, hogy tudna 179-es árfolyamon 3000 dollárt szállítani. A kereskedő és a banktisztviselő többször tárgyaltak egymással, amíg végül Paneth közölte Cantor Jánossal, hogy megvan a vevője és átveheti a dollárokat.

Paneth a saját lakását jelölte meg, mint átvételi helyet, ezzel szemben Cantor ragaszkodott ahhoz, hogy a kereskedő az ő lakásán vegye át a pénzt. Paneth Hermann tényleg meg is jelent Cantor Sándor lakásán, leszámolta a dollárokért járó 557 ezer lejt és átvette a 3 ezer dollárt.

Ebben a pillanatban megjelent a lakásán Marosvásárhelyi rendőrprefektusa ügyésze, vizsgálóbírója és a Banca Nationala fiókjának főnöke és — elkönfiskálták egy a dollárokat, mint a vételárát, a lejteket.

Paneth szorult helyzetében nem tehetett egyebet, mint vallott. Bevallotta, hogy kinek a megbízásából vette a dollárokat, kik adták a pénzt és letartóztatásba kerültek a megbízók és mindazok, akik ennél a devizavásárlásnál közreműködtek. A többek között letartóztatottak két régi és érdemes banktisztviselőt is, a kik Paneth vallomása szerint a szükséges lej összeget a vásárlásban ügynökként szereplő Panethnek rendelkezésére bocsátották.

Negyvennyolc órai fogvatartás után a letartóztatottakat szabadonbocsátották, ugyan, de az eljárás, természetesen, folyik ellenük.

Az eset Marosvásárhelyen kinos megdöbbenést keltett. Világos, hogy Cantor, mint agent provokátor járt ennél az üzletnél, amit egyébként nem is tagad, sőt kijelentette, hogy „hazafias kötelességnek tett eleget, amikor rámutatott arra, hogy milyen rejtett utakon vásárolják ma a dollárokat és milyen kezek veszik fel az országban szabadon cirkáló dollár-

mennyiségeket.

Mint most értesülünk, a két letartóztatott banktisztviselő, Kassovitz Jakab és Reiss Vilmos, valószínűleg az egész ügyben csak annyiban bűnösök, hogy gondatlanok voltak.

A dollár-üzletnek voltaképpen nem ők a vezetői, hanem egy szásztrégeni kereskedő, akinek követelése volt két marosvásárhelyi pénzügyi vállalatnál, amelyeknél ez a két tisztviselő szolgálatot teljesít. A szásztrégeni kereskedő ennél a két pénzügyi vállalatnál felvette a vételhez szükséges összegeket és megkérte az egyik bankban Kassovitz Jakabot, a másikban pedig Reiss Vilmost, hogy az összegeket adják át a náluk jelentkező Paneth Hermannnak.

Marosvásárhelyen úgy beszélik, hogy

Amerika megsértődött

Amíg Chamberlain nem vonja vissza nyilatkozatát, nem tárgyal háborus követeléseinek mérsékléséről

Neville Chamberlain: A hadiadósságok elengedése nem lehet csereüzlet, mint ahogyan azt Amerika szeretné

London, február 5.

Két nappal ezelőtt Neville Chamberlain, Anglia pénzügyminisztere, fogadta az amerikai sajtótudósítók összeségét és előttük hosszabb nyilatkozatot tett. A nyilatkozat egyes kitételei miatt Amerika most megsértődött és a legkülönbözőbb frakciók azt követelik Roosevelttől, hogy azonnal szakítsa meg a tárgyalásait, amelyeket a hadikövetelések ügyében kezdett.

Chamberlain nyilatkozatában előbb csak általános krízisjelenségekről és megoldási módokról beszélt. Így a többek között elmondta, hogy véleménye szerint a kérdés középpontjában az árak állanak, amelyeket emelni kell.

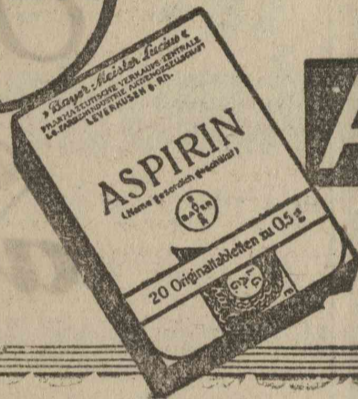

Nedves időben...

mindenki nagyon könnyen ki van téve a meghűlésnek, ez ellen nem véd sem a hócipő, sem a meleg ruha.

Nedves időben az ember dödereg, nem érzi jól magát és kész a hűlés.

Ezért azonnal vegyen be ASPIRIN-TABLETTÁKAT és a veszély rögtön elhárul.

ASPIRIN

Az Aspirin ezer féle képen bevált gyógyszer.

„felsőbb nyomásra” most a két pénzügyi vállalat el kell bocsátaniuk ezeket a tisztviselőket. Ezzel szemben az egyik intézet igazgatója kijelentette munkatársunk előtt, hogy nem akar igazságtalan lenni és nem bocsátja el a tisztviselőt csak abban az esetben, hogy ha a lefolytatott büntető eljárás a tisztviselőt bűnösnek találja.

ja, a hadiadósságokról Amerikának még tárgyalni sem szabad. Egészen bizonyos, hogy ez a Chamberlain-nyilatkozat komoly gazdasági háboru előszelét jelenti és még igen sok bizonytalanság okoz a gazdasági nehézségek feloldásában.

Egész csomó iskolát megszüntetnek

Bukarest, február 5.

Magánforrásból eredő értesülés szerint a pénzügyminiszterium felszólította a közoktatásügyi miniszteriumot, hogy egy milliárdot takarékoskodják be a költségvetési összegből. A miniszterium a felszólítás hatása alatt elhatározta, hogy megszüntet újabb 25 elemi iskolát, több teológiai szemináriumot és 30 fiú és leány középiskolát, illetve liceumot. Ez azonban még csak 350 millió megtakarítást jelent. A még hiányzó összeget a miniszterium belső szervezetétől vonják el s ha még mindig kevés lesz, újabb államosított köznevelődési intézményeket szüntetnek meg.

Andrei közoktatásügyi államtitkár arra törekszik, hogy ezt a nehéz problémát lehetőleg tanárok elbocsátása nélkül oldja meg.

Rádió nagy választék

I. a minőségű legmodernebb készülékek electrodinamikus hangszóróval!

- „Ozarka” amerikai supergép 4+1
- „Telag” 3+1
- „Lumophon” 3+1
- „Lumophon” Super 6+1
- „Standard Lord” . 3+1
- Standard Olimpikon 4+1
- „Standard Super” 6+1

stb. stb. Kedvező fizetési feltételek.

NOVY Rádiólaboratórium Brassó, Rózsátér 19.

BUTORAINK MINŐSÉGÉBEN NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY & RÉTI

BUTORGYAR R. T.

TÁRGU-MUREŞ
BUKAREST
BRASSO

Gyönyörű feje, csodaszép keze lesz, ha

Szabó Lajos

Brassó, Weisz Mihály-u. 3. sz. alatti fodrászműtermében gondoskodik ápolásáról, ahol alatti árak vannak:

Egy 10 számos bérlet	80 Lei
Hajvágás csak	20 Lei
Hajvágás gyermekeknek és diákoknak	15 Lei
Ondolás	20 Lei
Manikűr	20 Lei
Borotválás	10 Lei
Fejmosás	25 Lei

Külön női terem! Külön női terem!

Bőriparosok! Támogassátok a saját vállalatotokat. Mindennemű bőr és talp a legolcsóbb.

BŐRIPAROS MESTEREK ÁRUCSARNOKA R-T-nél, Brassó, Rózsátér 2 szám alatt.

Maradjon
a régi jó szokásnál:

Használjon

„Valódi Franck”-ot,

a kávédarálóval mint
gyárjeggyel, minden-
napi tejes kávéjához!

Faj-alma

8-20 lej kg.-ként, kapható

Hans Höhr

hentesárúüzletében, Brassó, Hirscher-utca 1

**Vegyészek, építke-
zési vállalkozók,
és szerelők
FIGYELMÉBE!**

Közismert kitűnő minőségű, sav-
álló agyagárunk, u. m.: agyag-
csövek kanalizációra, saválló
agyagáru vegyi ipari célokra,
agyagáru mezőgazdasági üzemek
részére — ezentul kapható kép-
viseletünknel is, a

**THOMAS,
SCHEESER & GALTZ**
CÉGNEL, BRASSÓ.

Nevezett cég a Főtéren gazdagon
felszerelt raktárt tart, ahonnan
nagyobb tételeket is azonnal szál-
lít. Vaggonszállítmányok leggyor-
sabbán a Cristian-Keresztény-
falvi vasutállomásra.

**FABRICA DE PRODUSE CHE-
RAMICE DIN CRISTIAN S. A.**
(KERESZTÉNYFALVI AGYAGÁRUGYÁR R.-T.)

...az 5-ik osztálynak a huzá-
sánál okvetlenül nyernie
kell, mert ezen huzások-
kal befejeződik a máso-
dik Osztálysorsjáték, mely
20.000 sorsjegy és 40.000 nyereségből áll.

ROMÁN ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Az 5-ik osztálynak huzásai: 1933. évi február hó 8-tól, 1933. évi
március hó 16-ig.

Halló!

Kezdődik a nagy játék

Halló!

Vásároljon szerencsesorsjegyet

FORTUNA főkollekturánál,

Enkelhardt Sándor, Brassó, Weisz-Mihály-u. 5. - Telefon 399.

Újítsa meg idejében az 5. osztályt! Postai megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Vásároljanak szerencses sorsjegyet a

KERESKEDELMI HITELINTÉZET R.-T.

Cluj, Piața Unirii 20.

a Román Állami osztálysorsjáték főelárusítójától
és vidéki bizományosaitól.

Postai megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.

Vételeladás

Keresek nyersolajmotort 8-
0 lóerőt. Barthelmie Márta,
Rejmer 351. 1246

LUXUS és TEHERAUTÓ-
AT adok cséplőgépekért, Ro-
enbaum Pál, Reghin. 1251

2 gatteres fűrészhöz összes-
szíjjazat, közte 1 Balata 16
méter 25 cm. széles eladó. Cim
1208. szám alatt a kiadóban.

Keresek megvételre leégett
CSEPLŐGÉP vasramát, 900-
1070 nagyságban. Cim 1218.
szám alatt a kiadóban.

Bevezetett női szabóság me-
gyesékhelyen azonnal átadó.
„10.000” jeligére a kiadóba. 1210

Eladó egy teljesen jókarban
levő karikahajós Singer varró-
gép. Cim 1243. szám alatt a
kiadóhivatalban.

Veszek 220 voltos váltóáramu
motort 2 lóerőig, esztergapadot,
satut. Kovács Imre, Zajzoni-ut
5. sz. Tárgyalni személyesen
ugyanott. 1245

*Minden
folyóiratra
előfizethet
Cépes
hírlapirodában
Brassó-Kapu-u. 6*

OLCSÓN ELADÓ

férfi ing en-bloc, öltönyök,
téli kabát, felöltők, plüss-
kalapok, cipők, 2 antik ne-
hez plüss ágyterítő stb. stb.
Ugyanott egy olcsó garázs
kiadó. — Cim 1247. szám
alatt a brassói kiadóban.

Lakás

Keresek szép tiszta butoro-
zott szobát fürdőszobával vagy
csak vízvezetékkel. Ajánlato-
kat 1250. sz. a. a brassói ki-
adóba.

Butorozott szoba, esetleg
konyhahasználattal azonnal ki-
adó. Brassó, Kő-utca 3. emelet.
1244

Allást keres

Szorgalmas segéd rőfös szak-
mában alkalmazást keres. Au-
tó vezetés és kezelésében is jár-
tas Kinszky József, Petroseni,
Mieu Clein. 1249

Vegyes

A HAZICUKRASZAI KEZI-
KÖNYVE, Krbekné kitűnő
munkája alapján a leggye-
sebb és a legkülönlegesebb
tésztaakat mindenki házilag ké-
szítheti. A legjobb cukrászda
otthon negyedannyi költséggel!
Ára félvászonkötésben 50 lej.

Hirdessen lapunkb...

**...Gummi...
A PREZERVATIV CSODA**

5 ÉVI JÓTÁLLÁS
RAKTÁRKÉPESSÉGÉRT!

A gummifa valódi tejfolyó-
dékából való készítmény.
Ezért bársonypuhaságú és
rendkívül erős
**GYÓGYSZERTÁRAKBAN és
DROGÉRIÁKBAN!**

Dipl. ovónő, bel- és külföldi gyakorlatlalt, feb-
ruár 15-én, modern rendszerű német-román
játékiskolát
nyit 4 évesnél idősebb gyermekek részére
Felvilágosításokat szíveségből nyújt Em.
Mayer & Co. cég Brassó

A Lópiac 5 szám alatti
női divatszalonban
f. évi február 15-én legújabb rendszerű
szabászáti tanfolyam nyílik.
Ezenkívül **varrótanfolyamok** asszonyok
és leányok részére.
Beiratkozások naponta ugyanott.